

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคิดสรร กับ ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล

ด้านจิตสังคมของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัด

ทบวงมหาวิทยาลัย

นางสมสมัย สุธีรคันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

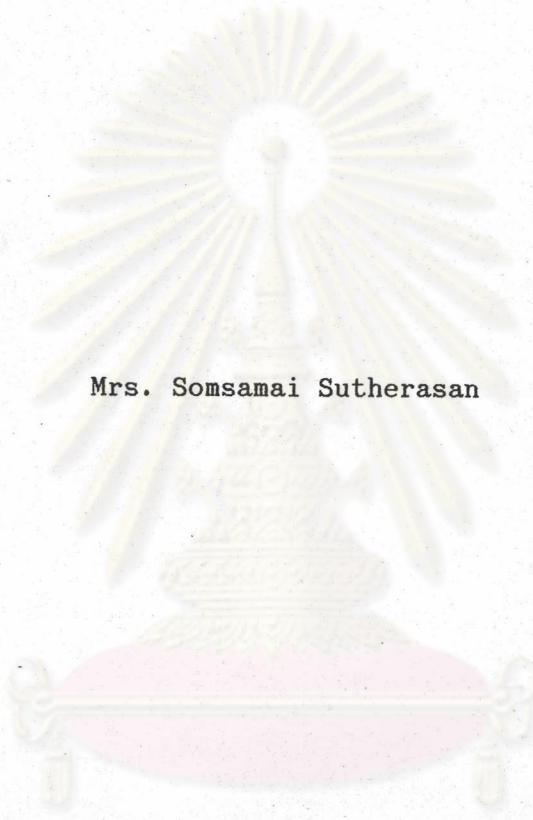
ISBN 974-579-213-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017783

i 1 1 3 0 5 1 9 6

RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND PROFESSIONAL
NURSES' ABILITIES IN PROVIDING PSYCHOSOCIAL NURSING
CARE IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

Mrs. Somsamai Sutherasan

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-213-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรร กับ ความสามารถในการปฏิบัติการ
พยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัย

โดย นางสาวสมสมัย สุธีรศานต์

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

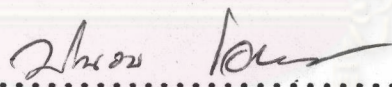
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์

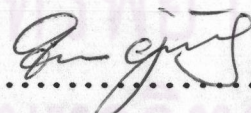

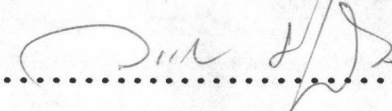
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษกร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณษา ปุณณโชติ)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับความสามารถในการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาล
วิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
(RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND PROFESSIONAL NURSES'
ABILITIES IN PROVIDING PSYCHOSOCIAL NURSING CARE IN HOSPITALS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์, 154 หน้า. ISBN 974-579-213-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม
ของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์
ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคมของพยาบาลวิชาชีพ ตัวแปรที่ศึกษาคือ ค่านิยมทางวิชาชีพ
และทางการบริการ ความร่วมรู้สึก แรงสนับสนุนทางวิชาชีพและประสบการณ์การพยาบาล ตัวอย่างประชากร
ในการวิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 298 คน ที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม และศัลยกรรมใน
โรงพยาบาลสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคมของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับต่ำ
2. ความร่วมรู้สึก และแรงสนับสนุนทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถใน
การปฏิบัติพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสบการณ์
การปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางลบ กับความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่านิยมทางวิชาชีพ และทางการบริการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถ
ในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคมของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายความสามารถ
ในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. มีตัวแปรเพียงตัวเดียวคือ ความร่วมรู้สึกของพยาบาลวิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย สามารถอธิบาย
ความผันแปรของความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคมของพยาบาลวิชาชีพได้ ร้อยละ 3.99
($R^2 = .0399$)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SOMSAMAI SUTHERASAN : RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND PROFESSIONAL NURSES' ABILITIES IN PROVIDING PSYCHOSOCIAL NURSING CARE IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D. 154 pp. ISBN 974-579-213-6.

The purposes of this research were to study professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care in hospitals under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs, and to study variables which would be able to predict the professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care. These variables were professional values and service traditional values, empathy, professional support among team members and nursing experience. Research samples consisted of 289 professional nurses, from medical and surgical wards. Data were collected by using questionnaires developed by the researcher. Stepwise Multiple Regression Analysis was used in the data analysis.

The major findings were as the followings:-

1. Professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care was in the lower level.
2. Empathy and professional support among team members, were positively and significantly correlated with professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care at the .05 level, whereas nursing experience was negatively and significantly related to professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care at the .05 level. There were no correlation between professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care and professional values and service traditional values.
3. The 3.99 per cent ($R^2 = .0399$) of variance in professional nurses' abilities in providing psychosocial nursing care were explained by empathy only.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

(เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *สมพงษ์ สุธรรณ*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Jun Jintana*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มต้นด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา บุณยโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย และ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย ท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ทบวงมหาวิทยาลัย หัวหน้าแผนกการพยาบาล และพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม โรงพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทั้ง 5 แห่ง ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา อาจารย์ในภาควิชาพยาบาลศึกษา และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนในภาควิชาพยาบาลศึกษา สมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สมสมัย สุธีรคันต์

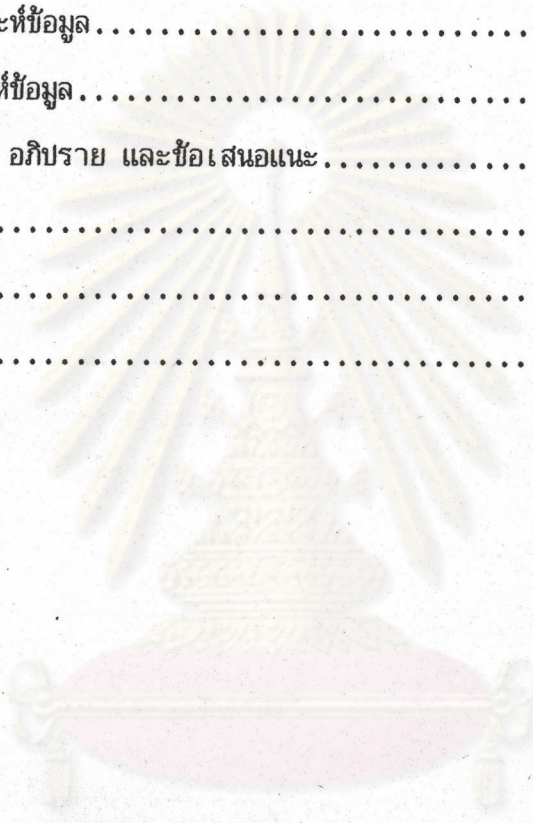

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนว เหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	11
องค์ประกอบของการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	19
ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	23
ความสามารถในการประเมินสภาพด้านจิตสังคม.....	25
ความสามารถในการวางแผนการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	41
ความสามารถในการประเมินผลการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	52
ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม.....	54

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 71
	ประชากร..... 71
	ตัวอย่างประชากร..... 73
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 82
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 83
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 108
	บรรณานุกรม..... 123
	ภาคผนวก..... 132
	ประวัติผู้เขียน..... 154

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อโรงพยาบาลและจำนวนประชากร.....	70
2	จำนวนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นตัวอย่างประชากรจำแนกตามโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน.....	74
3	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การปฏิบัติงาน อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา....	87
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการปฏิบัติ การพยาบาลด้านจิตสังคม จำแนกตาม ขั้นตอนกระบวนการพยาบาล และ แผนกที่ปฏิบัติงาน.....	89
5.	ระดับความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม จัดตามกลุ่มคะแนน..	91
6.	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิต สังคมของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน.....	92
7.	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	93
8.	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	94
9.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับค่าเฉลี่ยของตัวแปรพยากรณ์.....	95
10.	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับค่าเฉลี่ยของตัวพยากรณ์ของพยาบาล วิชาชีพจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	96
11.	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัว พยากรณ์ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (N = 289).....	98
12.	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัว พยากรณ์ของตัวอย่างประชากรที่ปฏิบัติงานในแผนก อายุรกรรม ในโรงพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (N = 118).....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์ กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ ของตัวอย่างประชากรที่ปฏิบัติงานในแผนก ศัลยกรรม ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (N = 171).....	102
14	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บุคคล สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ค่าทดสอบเอฟของตัวพยากรณ์ที่เข้าสมการของการวิเคราะห์ถดถอยบุคคลแบบเป็นขั้นตอน ในการพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.....	104
15	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บุคคล สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ค่าทดสอบเอฟของตัวพยากรณ์ที่เข้าสมการของการวิเคราะห์ถดถอยบุคคลแบบเป็นขั้นตอน ในการพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตสังคม ของพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม.....	106

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย